

# Migratiebeleid

*Deze module is ideaal voor de vakken maatschappijleer of politieke geschiedenis en toont de complexe keuzes waarmee verkozen besluitvormers geconfronteerd worden bij het ontwikkelen van beleid over de immigratie van buitenlandse werknemers. Door de belangen van verschillende maatschappelijke, economische en politieke actoren op het gebied van immigratie te identificeren, categoriseren en uiteindelijk te vertegenwoordigen, krijgen de leerlingen praktische inzichten in de besluitvorming over het immigratiebeleid, een van de meest controversiële kwesties waarmee de Europese democratieën vandaag worden geconfronteerd.*

## Leerdoelen en resultaten

### GLBAAL LEERDOEL

Inzicht in de verschillende actoren en belangen die betrokken zijn bij de beleidsvorming op het gebied van migratie op nationaal niveau

### SPECIFIEKE LEERDOELEN

Het migratiebeleid definiëren en de verschillende aspecten ervan begrijpen

De actoren identificeren die betrokken zijn bij het maken van migratiebeleid op nationaal niveau

Begrijpen welke economische, maatschappelijke en politieke factoren van invloed zijn op beslissingen over het migratiebeleid

Competenties ontwikkelen met betrekking tot democratische processen, zoals het vertegenwoordigen en beargumenteren van verschillende standpunten en belangen

## Lesplan en tijdlijn

### Geen lesvoorbereiding

#### Lesverloop

- **Activiteit 1:** Inzicht in de diversiteit van het migratiebeleid (ca. 15 min)
- **Activiteit 2:** Actoren en belangen in het migratiebeleid: een fictieve casestudy (ca. 30 min)

#### Huiswerk

- Ontwikkeling en presentatie van beleidsoplossingen (ca. 30 min), of
- **Activiteit 3 (sessie 2):** Vissenkomp discussie: Onderhandelen over beleidsoplossingen (ca. 45 min)

## Overzicht document

Achtergrondinformatie voor leraren .....	2
Activiteiten: Opdrachten, uitleg en antwoorden .....	4
Materiaal en werkbladen voor leerlingen .....	13
Aanvullende bronnen .....	19

## ➤ Achtergrondinformatie voor leraren

Deze korte tekst:

1. Definieert het migratiebeleid
2. Bespreekt hoe het migratiebeleid zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld
3. Schetst de actoren, belangen en dilemma's die een rol spelen bij het maken van migratiebeleid
4. Belicht het politieke gebruik van en de communicatie over het migratiebeleid

Migratiebeleid is de wet- en regelgeving en de overeenkomsten die staten ontwikkelen en uitvoeren om het aantal en de rechten van internationale migranten te beïnvloeden (Czaika en de Haas, 2013; Ruhs, 2011). Meestal ligt de focus op het immigratiebeleid van bestemmingslanden, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen (1) immigratiecontrolebeleid, dat de selectie en toelating van migranten regelt, zoals grenscontrolebeleid, visumvereisten of regularisaties, maar ook terugkeer- en uitzettingsbeleid; en (2) migrantenintegratiebeleid, dat de voorwaarden voor het verblijf van migranten en hun integratie regelt, zoals sociaaleconomische rechten met betrekking tot onderwijs, toegang tot welzijnszorg of werk (Hammar, 1985). (3) Een derde, vaak vergeten aspect van het migratiebeleid is het emigratie- en diasporabeleid dat de landen van herkomst ontwikkelen, bijvoorbeeld om hun burgers in het buitenland stemrecht te geven of hen aan te moedigen geld naar hun thuisgemeenschappen terug te sturen.

Migratiebeleid is gewoonlijk **gericht op bepaalde migrantengroepen**. Terwijl de Europese publieke en politieke debatten over immigratie meestal gaan over asiel en irreguliere migratie, richten de feitelijke beleidsontwikkelingen zich vaak op arbeids- en gezinsmigranten of internationale studenten. Dit is logisch, aangezien in de periode 2010-2019 een derde van alle eerste verblijfsvergunningen in de EU werd afgegeven om gezinsredenen en een derde om arbeidsredenen (EUROSTAT, 2021). Toch wordt deze **verscheidenheid in het migratiebeleid vaak genegeerd** - en dat leidt tot vertekende verhalen en onrealistische verwachtingen over wat migratiebeleid inhoudt en of het effectief is.

Er bestaat dus niet zoiets als 'het' migratiebeleid van een land - het migratiebeleid creëert altijd specifieke rechten of beperkingen voor zeer specifieke groepen migranten, en **elke beleidskwestie of migrantengroep mobiliseert verschillende groepen actoren en creëert specifieke dilemma's voor besluitvormers**: Terwijl voor asielbeleid het dilemma vaak ligt tussen mensenrechtenverplichtingen aan de ene kant en vermeende veiligheidsdreigingen aan de andere kant, ligt voor arbeidsmigratiebeleid de afweging tussen publieke opinie, verwachte economische en demografische ontwikkelingen, de behoeften van lokale werkgevers en werknemers (Bonjour, 2011; Guiraudon en Lahav, 2000; Joppke, 1998; Facchini, Mayda, en Mishra, 2011).

Ook zijn **politieke partijen vaak intern verdeeld over immigratie**: Linkse partijen moeten compromissen vinden tussen vakbonden die geneigd zijn restrictieve standpunten in te nemen ten aanzien van "laaggeschoolde werknemers"<sup>1</sup> om lokale werknemers te beschermen en mensenrechtengroeperingen die lobbyen voor een opener beleid. Rechtse partijen zijn meestal verdeeld tussen werkgevers die voorstander zijn van flexibele immigratieregels en een algemeen cultureel conservatief electoraat dat vraagt om meer immigratiebeperkingen (Perlmutter, 1996; Odmalm, 2011; Abou-Chadi, 2016; Schain, 2018). Daarom kunnen we links niet simpelweg classificeren als "pro" en rechts als "anti" immigratie.

---

<sup>1</sup> De term "laaggeschoolde werknemer" is problematisch omdat hij niet erkent dat veel migranten die naar Europa komen om laaggeschoold werk te doen, in feite over hogere onderwijs- of werkqualificaties beschikken. Aangezien de term "laaggeschoolde migranten" echter veel wordt gebruikt in discussies over migratiebeleid, houden we het daar in deze module bij.

Dergelijke dilemma's verklaren ook waarom **beleidstrends de neiging hebben uiteen te lopen, afhankelijk van het beleidsonderwerp en de migrantengroep waar het om gaat**: Onderzoek naar ontwikkelingen in het migratiebeleid sinds de Tweede Wereldoorlog heeft aangetoond dat het toelatings- en integratiebeleid consistent liberaler is geworden, terwijl restrictieve veranderingen zich meestal concentreerden op grenscontrole en terugkeerbeleid (de Haas, Natter, en Vezzoli, 2018; zie ook: Helbling en Kalkum, 2018). In het algemeen zijn de immigratiecriteria niet langer gebaseerd op vermeend "ras" of etniciteit, maar steeds meer op vaardigheden en klasse. Toch is er nog steeds een academisch **debat gaande over de vraag of deze veranderingen in de praktijk daadwerkelijk een einde hebben gemaakt aan etnische en religieuze discriminatie in het immigratiebeleid**, aangezien de selectie van immigranten op basis van vaardigheden en klasse het nog steeds mogelijk maakt om indirect te discrimineren op basis van vermeend "ras", nationaliteit of religie (Ellermann, 2020). Over het algemeen echter, en ondanks politieke verhalen die beslissende maatregelen beloven zoals het "sluiten van grenzen" of het "aantrekken van talent", is het immigratiebeleid in heel Europa sinds 1945 minder restrictief geworden voor de meeste migrantencategorieën, ook voor laaggeschoolde arbeidsmigranten, internationale studenten en tot op zekere hoogte zelfs vluchtelingen (de Haas, Natter, en Vezzoli, 2018).

Dit illustreert de 'discursieve kloof' die vaak bestaat tussen de 'stoere praat' van politici die de angsten van het publiek over immigratie proberen aan te pakken en het beleid dat uiteindelijk in wetten wordt vastgelegd (Czaika en de Haas, 2013; zie ook: Schultz, 2020). Het suggereert ook dat migratiebeleid vaak vooral performatief is: In hun toespraken wekken beleidsmakers graag de indruk dat ze migratie 'onder controle' hebben, waarbij ze bijvoorbeeld de nadruk leggen op hun inspanningen om irreguliere migranten uit te zetten of op de nieuwe technologische instrumenten zoals drones en irisscans die worden ingezet om grenzen te bewaken (Massey, Durand, en Pren, 2016). Dit belet hen echter niet om tegelijkertijd - en met veel minder publiciteit - migratieliberaliseringen door te voeren op andere beleidsterreinen of voor andere migrantengroepen. Terwijl bijvoorbeeld veel nadruk wordt gelegd op afspraken met herkomstlanden om de terugkeer van irreguliere migranten te garanderen, krijgt beleid om de migratie van internationale studenten of seizoenarbeiders voor de landbouw te stimuleren vaak weinig tot geen publiciteit.

Dit komt ook omdat **beslissingen over het migratiebeleid niet in een vacuüm worden genomen**: Ze worden beïnvloed door ontwikkelingen op andere beleidsterreinen - zoals het arbeidsmarktbeleid, het handelsbeleid of zelfs het buitenlands beleid van een land. Een besluit om bijvoorbeeld de arbeidsbescherming te verminderen, tarieven in te voeren voor geïmporteerde landbouwgoederen terwijl de lokale landbouw wordt gesubsidieerd, of oorlog te voeren tegen een land, zal onvermijdelijk migratiegevolgen hebben (Czaika en de Haas, 2013; De Haas et al., 2019). Dit benadrukt de noodzaak om debatten over migratiebeleid in te bedden in een grondig begrip van bredere processen van economische ontwikkeling, geopolitiek of sociale verandering in zowel herkomst als bestemming.

In deze module willen we leerlingen de onderhandelingen achter een bilaterale overeenkomst over laaggeschoolde arbeidsmigratie laten ervaren om **het complexe beleidsvormingsproces te illustreren dat ten grondslag ligt aan beslissingen over migratiebeleid**. Het doel is om de verschillende actoren die betrokken zijn bij het maken van migratiebeleid op nationaal en supranationaal niveau te ontwarren, en om de dilemma's en tegenstrijdige belangen die met elkaar verzoend moeten worden te onderzoeken. De module tracht op die manier een bewustzijn te creëren van de complexiteit van de besluitvorming rond migratie en **competenties te ontwikkelen in democratische deliberatie, het innemen van perspectieven en genuanceerde argumentatie**.

## ↳ Activiteiten: Opdrachten, uitleg en antwoorden

---

Lesverloop | Activiteit 1

# Inzicht in de diversiteit van het migratiebeleid

---



### LEERDOELEN

- Leerlingen krijgen een overzicht van de verschillende onderwerpen die onder het migratiebeleid vallen
- Leerlingen leren migratiebeleid te categoriseren naar beleidsterrein en betrokken migrantengroepen
- Leerlingen werken inductief toe naar een definitie van migratiebeleid op basis van nieuwsberichtgeving



### MATERIAAL

- Werkblad voor de leerlingen met krantenkoppen - één per leerling
- Whiteboard om categorisering van krantenkoppen weer te geven



**DUUR: 15 MIN**



### UITLEG VAN DE ACTIVITEIT EN DIDACTISCHE SUGGESTIES

- Verspreid de werkbladen voor de leerlingen met de krantenkoppen, of projecteer ze op een whiteboard
  - Neem elke krantenkop door
  - Vraag de leerlingen de tabel in te vullen (zie oplossingstabel hieronder):
    - Zet een kruisje om aan te geven of het besproken beleid restrictief of liberaal is.
    - Noteer welke migranten door de beleidsmaatregel worden getroffen en op welk beleidsterrein de maatregel is gericht.
- ➔ Opmerking: Het is niet de bedoeling een systematische lijst op te stellen van alle migrantengroepen en beleidsdomeinen, maar om de diversiteit te tonen van de kwesties die in het migratiebeleid aan bod komen. De onderstaande oplossingstabel is dan ook slechts een suggestie.

### OP HET EINDE

- Geef de klas een definitie van migratiebeleid: **Migratiebeleid zijn wetten, regels en overeenkomsten die staten ontwikkelen en uitvaardigen om het aantal en de rechten van verschillende groepen internationale migranten te beïnvloeden.**
- Vraag de leerlingen: Wat zijn de doelen van het beleid dat in de krantenkoppen wordt besproken? Waren er verrassingen voor de leerlingen?
  - ➔ Opmerking: Vaak wordt gedacht dat het migratiebeleid alleen gaat over het beperken van migratie. Wijs de leerlingen er aan de hand van de krantenkoppen op dat migratiebeleid gewoonlijk zowel liberaliserende als restrictieve maatregelen inhoudt.

- Suggestie voor verdere discussie: Hoewel dit geen centraal leerdoel van deze module is, kan deze activiteit ook worden gebruikt als basis om de kritische mediavaardigheid van de leerlingen te ontwikkelen, d.w.z. door het contrasteren en evalueren van mediabronnen, het gebruikte vocabulaire en de gebruikte framing, enz.

## **OPLOSSINGEN EN VOORGESTELDE ANTWOORDEN**

### INGEVULDE TABEL VOOR ALLE KRANTENKOPPEN

<i>Krantenkop</i>	<i>Restrictief</i>	<i>Liberaal</i>	<i>Getroffen migranten</i>	<i>Betrokken beleidsterrein</i>
1. De V.S. beperken het aantal toegelaten vluchtelingen tot...	x		Vluchtelingen	Toelating
2. 600.000 immigranten onmiddellijk per...		x	Arbeidsmigranten, irreguliere migranten	Rechten en integratie van migranten
3. Frankrijk verleent staatsburgerschap aan meer dan 2.000...		x	Arbeidsmigranten	Rechten en integratie van migranten
4. Colombia legaliseert 1,7 miljoen Venezolanen		x	Irreguliere migranten	Rechten en integratie van migranten
5. Duitse regering vergemakkelijkt seizoenarbeid in de...		x	Arbeidsmigranten (seizoenswerk)	Toelating
6. Kenia kondigt gedurfde plannen aan om 30.000...		x	Internationale studenten	Toelating
7. Denemarken ontnemt Syrische vluchtelingen...	x		Vluchtelingen	Terugkeer, rechten en integratie van migranten
8. Gezinshereniging in Korea voor onbepaalde tijd...	x		Familieleden van migranten	Toelating, rechten en integratie van migranten
9. Nepal verbiedt vrouwen onder 30 jaar om in de Golfstaten...	x		Arbeidsmigranten	Vertrek
10. Soepeler regels voor hoogopgeleide migranten		x	Arbeidsmigranten (hoogopgeleid, expats)	Toelating
11. Directeur Frontex beschuldigd van illegaal...	x		Irreguliere migranten	Toelating, grenscontroles
12. Integratie als plicht: Oostenrijk plant cursussen over...	x		Vluchtelingen	Rechten en integratie van migranten



Lesverloop | Activiteit 2

# Actoren en belangen in het migratiebeleid: een fictieve casestudy



## LEERDOELEN

- Leerlingen onderscheiden de argumenten en belangen van actoren betrokken bij arbeidsmigratiebeleid
- Leerlingen leren dat betrokken actoren verschillende standpunten innemen, afhankelijk van de kwestie die aan de orde is
- Leerlingen realiseren zich dat beslissingen over immigratie nauw verbonden zijn met bredere economische, maatschappelijke en politieke vraagstukken



## MATERIAAL

- Werkblad voor leerlingen met fictief krantenartikel en tabellen/grafieken - één per leerling
- Whiteboard om de actoren in kaart te brengen



## DUUR: 30 MIN



## UITLEG VAN DE ACTIVITEIT EN DIDACTISCHE SUGGESTIES

- Verdeel de klas in vijf groepen en wijs elk van hen een van de volgende vijf rollen toe:
  - De nationale minister van Arbeid
  - Een regionale rechtse politicus
  - De burgemeester van de stad
  - Een vakbondsafgevaardigde
  - Een werkgeversvertegenwoordiger
- Leerlingen hebben 10-15 minuten om:
  - het fictieve artikel over een bilaterale overeenkomst over migratie van laaggeschoolde arbeidskrachten te lezen
  - de tabel op het werkblad in te vullen met de argumenten van hun actor over (i) het aantal buitenlandse werknemers dat zou mogen immigreren, en (ii) de mate waarin zij het recht zouden moeten hebben om hun gezin mee te brengen
  - hun personage in de grafiek aan het einde van het werkblad te plaatsen
- Kom samen terug in de klas en laat elk van de groepjes hun personage plaatsen op de lege actoren kaart die op het whiteboard is uitgetekend.
- Laat de leerlingen de belangrijkste argumenten uitleggen die hen hebben doen beslissen over de positie van hun actor in beide kwesties.

## OP HET EINDE

- Ondervraag de leerlingen:

- Nemen de actoren soortgelijke liberale/restrictieve standpunten in over elk van de betrokken kwesties?
- Kan je gelijkaardige belangen en mogelijke allianties tussen actoren over beide kwesties identificeren?
- Welke bredere politieke, economische en maatschappelijke kwesties kun je in de tekst aanwijzen die verband houden met het vraagstuk van de arbeidsmigratie?
- Wat betekent dit voor de onderhandelingen over arbeidsmigratie in het algemeen?

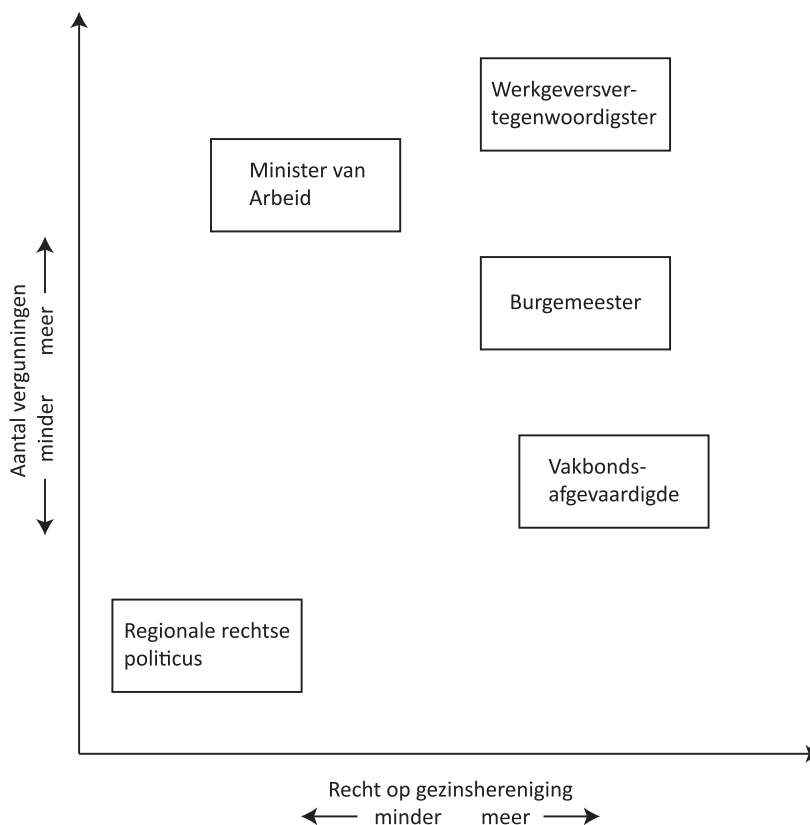
## OPLOSSINGEN EN VOORGESTELDE ANTWOORDEN

### INGEVULDE TABEL MET ARGUMENTEN VOOR ALLE ACTOREN

Personage	Argumenten over het aantal buitenlandse werknemers dat mag immigreren	Argumenten over het recht van buitenlandse werknemers om hun gezinsleden mee te nemen
Nationale minister van Arbeid	<b>Algemeen standpunt: Dubbelzinnig, neigend naar liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Groei en welvaart: Werknemers zijn nodig voor de auto-industrie en de algemene economische groei</li> <li>• Wil alleen diegenen toelaten die nodig zijn om werkloosheid laag te houden</li> </ul>	<b>Algemeen standpunt: Dubbelzinnig, neigend naar restrictief</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Erkent voordelen voor welzijn en integratie van werknemers</li> <li>• Wil het totale aantal laag houden</li> <li>• Wil alleen werknemers toelaten met talenkennis en goede integratievooruitzichten</li> <li>• Wil de mogelijkheid behouden dat werknemers terugkeren als zij slechts op korte termijn nodig zijn</li> </ul>
Regionale rechtse politicus	<b>Algemeen standpunt: Restrictief</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Identiteit: Angst om een meer multicultureel land te worden</li> <li>• Nationale in plaats van buitenlandse werknemers: investeren in opleiding van lokale bevolking</li> </ul>	<b>Algemeen standpunt: Restrictief</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Welvaartskosten: Onderwijs voor kinderen, huisvesting, gezinsbijslagen, mogelijk werkloosheidsuitkeringen voor partner</li> <li>• Concurrentie op de arbeidsmarkt: banen van nationale onderdanen overnemen</li> </ul>
Burgemeester	<b>Algemeen standpunt: Dubbelzinnig, neigend naar liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gemeenschappelijke opwaardering: nieuwe aula is belangrijke kans en opwaardering van het regionale belang van de stad</li> <li>• Werknemers als nieuwe bewoners helpen tegen de bevolkingsafname, brengen nieuwe geestkracht en kansen</li> <li>• Bevlogen om lokale harmonie te bewaren</li> <li>• Gevoelig voor de bezorgdheid van sommige</li> </ul>	<b>Algemeen standpunt: Liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vestiging in gezinsverband maakt vestiging op lange termijn waarschijnlijker</li> <li>• Gezinnen zorgen voor meer interactie en integratie met de lokale bevolking (bijv. kinderen op scholen en speelplaatsen)</li> <li>• Gezinshereniging zorgt voor een beter evenwicht tussen mannen en vrouwen en tussen de generaties, waardoor de (jonge) lokale bevolking toeneemt</li> </ul>

	inwoners over verandering en identiteit	
Vakbondsafgevaardigde	<b>Algemeen standpunt: Dubbelzinnig, neigend naar restrictief</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Sceptisch tegenover immigratievoorstellen, wil ervoor zorgen dat werkgevers geen arbeidsmigranten gebruiken om de lonen van de lokale bevolking te ondermijnen</li> <li>Wil de grote vraag aangrijpen als kans voor werknemers in de regio: betere erkenning en voorwaarden voor werknemers, meer investeringen in onderwijs voor nieuwe werknemers</li> <li>Erkent behoefte aan arbeidskrachten in specifieke beroepen</li> </ul>	<b>Algemeen standpunt: Liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Universaliteitsbeginsel: Strijdt wereldwijd voor de rechten van werknemers (hier: recht op gezinsleven)</li> <li>Verdedigt sociale uitgaven als essentiële investering in goed opgeleide en gezonde toekomstige arbeidskrachten</li> </ul>
Werkgeversvertegenwoordiger	<b>Algemeen standpunt: Liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Grote vraag naar gekwalificeerde werknemers uit het buitenland</li> <li>Wil snelle, flexibele en niet-bureaucratische aanwervingsprocedures om op de vraag te reageren en de productiedoelstelling en regionale groei te bereiken</li> </ul>	<b>Algemeen standpunt: Liberaal</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gelukkiger werknemers</li> <li>Vestiging bij familie betekent meer beschikbaarheid van werknemers op lange termijn → investering in opleiding loont meer</li> </ul>

#### INGEVULDE ACTOREN KAART





- Deze activiteit moet leiden tot een discussie in de plenaire vergadering over het feit dat het standpunt van een actor over één kwestie (hier: aantal migranten) niet altijd overeenkomt met het standpunt over een andere kwestie (hier: gezinshereniging). Dit zal een goede overgang vormen naar het huiswerk (en de vervolgsessie) waarin de leerlingen de kans krijgen overlappings in de posities te identificeren, allianties te vormen en met elkaar te onderhandelen op basis van de geïdentificeerde posities.
- Ook moeten de leerlingen beseffen dat arbeidsmigratie intrinsiek verbonden is met vraagstukken van economische groei, arbeidsvoorwaarden, werkloosheid, culturele diversiteit, welzijnsbeleid, onderwijsbeleid, revitalisering van openbare ruimten, en bevolkingsdynamiek. Migratiebeleid gaat nooit alleen over migratie



Huiswerk

# Ontwikkeling en presentatie van beleidsoplossingen

Opmerking: Leerkrachten kunnen kiezen tussen het huiswerk of activiteit 3 in een vervolgsessie (zie hieronder)



## LEERDOELEN

- Leerlingen begrijpen de complexe belangen rond arbeidsmigratie en hoe deze beleidscompromissen vereisen
- Leerlingen leren beleidsvoorstellen te ontwikkelen op basis van de positie van hun personage
- Leerlingen ontwikkelen competenties met betrekking tot weloverwogen democratische processen, zoals het vertegenwoordigen van verschillende standpunten en belangen



## MATERIAAL

- Audio-recorder of videorecorder (telefoon)



## DUUR: 30 MIN



## UITLEG VAN DE ACTIVITEIT EN DIDACTISCHE SUGGESTIES

- Leerlingen werken individueel aan de acteur waar ze zich tijdens de les op hebben gericht
- Leerlingen maken en filmen een policy pitch (3 min) vanuit het perspectief van hun personage. De pitch moet het volgende bevatten:
  - De belangrijkste argumenten en standpunten van hun actor over elk onderwerp, in de eigen woorden van de leerlingen
  - Voorgestelde beleidsvoorstellen moeten rekening houden met de argumenten en belangen van de andere actoren: Wat zou een goed compromis kunnen zijn en waarom zouden de andere actoren met het voorstel moeten instemmen?
- Inoltre, gli studenti scrivono un testo di 250 parole che riflette su questo esercizio:
- Daarnaast schrijven de leerlingen een tekst van 250 woorden over deze oefening:
  - Hoe voelde het om je personage te vertegenwoordigen?

- Vond je het moeilijk of gemakkelijk om de argumenten van je personage weer te geven? Waarom?
- Wat vond je leuk aan deze oefening, waar had je moeite mee?
- ➔ **Opmerking:** In deze oefening kunnen leerlingen problematisch taalgebruik gebruiken of stereotypen versterken om hun personage authentiek voor te stellen. Aangezien deze uitdrukkingen en stereotypen deel uitmaken van publieke debatten, is het belangrijk om hun bestaan te erkennen maar ook om er kritisch mee om te gaan, zonder kwetsend of xenofob taalgebruik te bevestigen. De korte schrijfoefening is bedoeld om leerlingen de kans te geven hier kritisch over na te denken en de kwestie in de klas aan de orde te stellen. Bovendien moeten leerkrachten zich bewust zijn van de persoonlijke impact die deze oefening kan hebben op leerlingen met een migratieverleden.
- De leerlingen sturen de pitch en een korte tekst naar de leerkracht. De leerkracht kan een selectie ervan tonen en bespreken in de volgende les, of de leerlingen vragen om zelf video's van hun medeleerlingen te bekijken en te beoordelen. De belangrijkste reflectievragen kunnen zijn:
  - Hoe overtuigend is de voorgestelde oplossing?
  - Welke actoren zullen waarschijnlijk instemmen met het voorgestelde beleid? Komen er allianties tot stand?
  - Welk soort beleid zal waarschijnlijk worden aangenomen?
  - ➔ wijs op het evenwichtige karakter van het migratiebeleid om tegemoet te komen aan verschillende belangen
  - ➔ verbind dit met bestaand beleid in uw land



Lesverloop | **Activiteit 3 (sessie 2)**

# Vissenkom discussie: Onderhandelen over beleidsoplossingen



## LEERDOELEN

- Leerlingen begrijpen het complexe web van belangen rond arbeidsmigratie en hoe deze beleidscompromissen vereisen
- Leerlingen leren beleidsvoorstellen te ontwikkelen op basis van de positie van hun personage
- Leerlingen ontwikkelen competenties met betrekking tot weloverwogen democratische processen, zoals het vertegenwoordigen van verschillende standpunten en belangen
- Leerlingen ontwikkelen onderhandelingsvaardigheden in contexten met zeer heterogene stakeholders en belangen



## MATERIAAL

- Stopwatch



**DUUR: 45 MIN**



## UITLEG VAN DE ACTIVITEIT EN DIDACTISCHE SUGGESTIES

### VOORBEREIDING (10 MIN)

Als huiswerk of in de les:

- De leerlingen maken zich opnieuw vertrouwd met hun personage, hun standpunten en argumenten

In de klas:

- De leerlingen werken in dezelfde groepjes als de vorige keer.
- Als groep bereiden de leerlingen een overtuigende korte toespraak voor (max. 2 minuten) vanuit het perspectief van hun personage. De toespraak moet de belangrijkste argumenten en standpunten van hun personage over elk onderwerp (het aantal buitenlandse werknemers en hun recht om hun gezin mee te brengen) in hun eigen woorden bevatten.
- De leerlingen bespreken samen in de groep een onderhandelingsstrategie en bereiden die voor:
  - Wat zijn de belangrijkste punten die we in de onderhandeling veilig moeten stellen, en over welke punten kunnen we compromissen sluiten?
  - Wat zijn de standpunten van de andere actoren? Wat zullen zij waarschijnlijk van ons vragen? Hoe zullen wij op deze eisen reageren?
  - Welke actoren staan op elk punt het dichtst bij het standpunt van ons personage en welke actoren hebben de meest uiteenlopende standpunten? Wat zijn mogelijke allianties met andere actoren voor elk onderwerp?
- De leerlingen beslissen wie van hun team hun groep zal vertegenwoordigen in de discussie en de inleidende toespraak zal houden.

### VISSENKOM DISCUSSIE (20-30 MIN)

#### Opstelling

- Zet een stoelronde op met één stoel per groep voor hun vertegenwoordiger.
- Achter elke vertegenwoordiger verzamelt zich de rest van de groep (op stoelen of staand).

#### Actie

- Eerst houdt iedere vertegenwoordiger zijn voorbereide inleidende toespraak.
- Daarna proberen de vertegenwoordigers te onderhandelen over oplossingen voor beide kwesties door rekening te houden met de argumenten en standpunten van de andere actoren en concessies te doen terwijl ze hun eigen kernbelangen veiligstellen.
- De andere leerlingen luisteren actief en maken aantekeningen en kunnen de strategie van hun groep in stilte achter hun vertegenwoordiger bespreken. Leerlingen mogen ook boodschappen fluisteren naar hun vertegenwoordiger of hen notities overhandigen. Als alternatief kunnen de leerlingen kiezen voor korte pauzes om hun strategie te bespreken.

#### Didactische suggesties

- Om de betrokkenheid van de klas te vergroten kunnen de vertegenwoordigers tijdens de discussie worden vervangen, ofwel door middel van de “tik”-methode (de groepsleden tikken hun vertegenwoordiger op de schouder als ze willen wisselen) of door een vaste tijd af te spreken waarna alle vertegenwoordigers wisselen.
- Het kan nuttig zijn om sturing en structuur te geven door een volgorde te bepalen waarin de twee kwesties worden besproken en of ze op de eerste kwestie mogen terugkomen als dat helpt om de tweede op te lossen.
- Beslis of je wilt toestaan dat groepen “samenwerken” en allianties vormen. Allianties kunnen ook verbroken worden of veranderen, afhankelijk van het besproken onderwerp.

- Het kan nuttig zijn om regels op te stellen over de spreektijd per groep om de discussie in evenwicht te houden.
- Voor meer didactische suggesties over vissenkom discussies zie de gids van [Facing History](#).

#### NABESPREKING VAN DE ACTIVITEIT (10 MIN)

- Hoe was het om je personage te vertegenwoordigen?
  - Was het makkelijk of moeilijk voor je om hun stem weer te geven? Waarom?
  - Waren er argumenten of standpunten in het debat die je een ongemakkelijk of boos gevoel gaven? Waarom?
  - Denk je dat het nog steeds waardevol was om ze te bespreken? Waarom? Waarom niet?
  - ➔ Mogelijkheid om deze reflectie te koppelen aan debatten over de verdiensten en grenzen van vrijheid van meningsuiting, normalisering van xenofobe of schadelijke discoursen, enz.
- Hoe was het om als team te werken in jullie groep?
  - Was je altijd dezelfde mening toegedaan over het standpunt van je personage, de onderhandelingsstrategie, het sluiten van compromissen, enz. Zo niet: Wat kunnen we hieruit leren?
  - ➔ Zelfs binnen specifieke belangengroepen of actoren kunnen meningen en belangen uiteenlopen en controversieel worden
- Bent je het eens geworden over elk van de twee kwesties? Waarom? Waarom niet?
  - Zijn er bepaalde allianties ontstaan of bepaalde breuklijnen tussen actoren?
  - Veranderden deze tijdens de discussie?
  - ➔ Realiseer dat belangengroepen wisselende meningen en belangen hebben over migratieonderwerpen afhankelijk van het specifieke onderwerp
- In het licht van deze discussie: Denk je dat een van de voorgestelde oplossingen realistisch is? Welk soort beleid zal waarschijnlijk ten uitvoer worden gelegd?
  - ➔ Wijs op het evenwichtige karakter van het beleid omdat rekening moet worden gehouden met verschillende belangen
  - ➔ Leg een verband met bestaand beleid in jouw land

## Materiaal en werkbladen voor leerlingen

### **Activiteit 1: Inzicht in de diversiteit van het migratiebeleid**

<i>Krantenkop</i>	<i>Restrictief</i>	<i>Liberaal</i>	<i>Getroffen migranten</i>	<i>Betrokken beleidsterrein</i>
1. De V.S. beperken het aantal toegelaten vluchtelingen tot...				
2. 600.000 immigranten onmiddellijk per...				
3. Frankrijk verleent staatsburgerschap aan meer dan 2.000...				
4. Colombia legaliseert 1,7 miljoen Venezolanen				
5. Duitse regering vergemakkelijkt seizoenarbeid in de...				
6. Kenia kondigt gedurfde plannen aan om 30.000...				
7. Denemarken ontnemt Syrische vluchtelingen...				
8. Gezinshereniging in Korea voor onbepaalde tijd...				
9. Nepal verbiedt vrouwen onder 30 jaar om in de Golfstaten...				
10. Soepeler regels voor hoogopgeleide migranten				
11. Directeur Frontex beschuldigd van illegaal...				
12. Integratie als plicht: Oostenrijk plant cursussen over...				

1. De V.S. beperken het aantal toegelaten vluchtelingen tot 30.000



2. 600,000 immigranten onmiddellijk per decreet geregulariseerd: Bellanova's offensief voor arbeiders en huishoudhulpen



3. Frankrijk verleent staatsburgerschap aan meer dan 2.000 buitenlandse werknemers voor reactie op Covid-19



4. Colombia legaliseert 1,7 miljoen Venezolanen



5. Duitse regering vergemakkelijkt seizoenarbeid in de landbouw



6. Kenia kondigt gedurfde plannen aan om 30.000 internationale studenten te bereiken



7. Denemarken ontnaemt Syrische vluchtelingen verblijfsvergunning en zegt dat het veilig is om naar huis te gaan



8. Gezinshereniging in Korea voor onbepaalde tijd opgeschort



9. Nepal verbiedt vrouwen onder 30 jaar om in de Golfstaten te werken



10. Soepeler regels voor hoogopgeleide migranten



11. Directeur Frontex beschuldigd van illegaal terugdringen van migranten



12. Integratie als plicht: Oostenrijk plant cursussen over waarden voor vluchtelingen



## **Activiteit 2: Actoren en belangen in het migratiebeleid: een fictieve casestudy**

Fictief krantenartikel

### **INTERNATIONALE AUTO'S, INTERNATIONALE WERKNEMERS?**

#### **NIEUWE ELEKTRA MOTORS-FABRIEK LEIDT TOT DEBAT OVER ARBEIDSMIGRANTEN EN HUN RECHTEN**

Door: Daily News

- 1 Bij het verlaten van de Oostenrijkse stad Schladming aan de westkant, vertraagt het  
2 verkeer meestal als de plaatselijke bevolking zich vergaapt aan de grote, gloednieuwe  
3 fabriekshal van de internationale autofabrikant ELEKTRA MOTORS. De nieuwe hal, die  
4 ongeveer 320.000 vierkante meter beslaat, is al meer dan vier jaar in planning en  
5 aanbouw, en zal later deze maand eindelijk in productie worden genomen.  
6
- 7 Een kleine groep inwoners is tegen, maar de meeste inwoners van de regio juichen de  
8 fabriek toe, omdat ze nieuwe investeringen, bedrijven en banen zal opleveren voor  
9 Schladming en de ruimere regio Steiermark. "Wij voelen ons vereerd dat wij onderdak  
10 mogen bieden aan de nieuwe montagehal van ELEKTRA MOTORS, die onze stad nieuw  
11 leven zal inblazen, plaatselijke bedrijven zal ondersteunen en van Schladming een nieuw  
12 economisch centrum in de regio zal maken", aldus burgemeester Thomas Novak. De  
13 beslissing om de hal in Oostenrijk te bouwen werd geprezen door de minister van Handel  
14 en Arbeid, Federica Russo, die de hal verwelkomde als "een essentiële investering die  
15 Oostenrijk voor de komende jaren banen, groei en welvaart zal brengen" en die  
16 Oostenrijk zal helpen "een internationaal centrum voor de autoproductie te worden".  
17
- 18 De vraag is echter wie de naar verwachting 3.500 nieuwe banen moet gaan vervullen,  
19 omdat er een tekort is aan werknemers in specifieke beroepen, zoals lassers,  
20 vorkheftruckbestuurders en ingenieurs. Werkgevers in de verwerkende industrie dringen  
21 al lang aan op een herziening van de huidige regels voor het in dienst nemen van  
22 buitenlandse werknemers. ELEKTRA MOTORS zegt dat het voor grote uitdagingen staat  
23 om de arbeidskrachten te werven die het voor zijn nieuwe hal nodig heeft. Zij geeft aan  
24 dat ingrijpende beleidswijzigingen nodig zijn om haar nieuwe montagehal tot een succes  
25 te maken en de gehoopte economische bijdrage aan de regionale economie te  
26 realiseren. "Zonder de professionele arbeidskrachten zijn wij niet in staat om op volle  
27 toeren te draaien. Wat we nodig hebben zijn snelle, flexibele en niet-bureaucratische  
28 aanwervings- en visumprocedures voor buitenlandse werknemers om aan onze grote  
29 vraag te voldoen", zei CEO Vrishni Kothari na een ontmoeting met de Oostenrijkse  
30 minister van Arbeid Federica Russo, op woensdag. Russo was het daarmee eens: "De  
31 buitenlandse werknemers die we nodig hebben, wachten op ons en zijn bereid om bij te  
32 dragen aan dit land. We moeten het gemakkelijker voor hen maken om naar Oostenrijk te  
33 komen, maar er wel voor zorgen dat dit op een gecontroleerde manier gebeurt, en alleen  
34 in de mate die nodig is om specifieke gaten in onze arbeidsmarkt te vullen."  
35
- 36 Ondertussen staat de regionale vertegenwoordiger van de Oostenrijkse vakbond  
37 sceptisch tegenover deze voorstellen. In een eerste reactie zei woordvoerder Susanna  
38 Berger: "Wij juichen de nieuwe werkgelegenheid die voortvloeit uit de nieuwe  
39 productiehal van harte toe en hopen dat dit licht werpt op het essentiële werk van onze  
40 leden, zonder wie geen auto van de lopende band zou rollen." Hoewel ze erkende dat het  
41 noodzakelijk is om werknemers uit het buitenland in te huren met specifieke  
42 vaardigheden waar veel vraag naar is, verklaarde ze: "Immigratie kan niet de enige  
43 oplossing zijn voor de hele industrie. We moeten de gerichte aanwerving van  
44 buitenlandse werknemers flankeren door de lonen te verhogen en voldoende  
45 opleidingsmogelijkheden te bieden, zodat meer mensen besluiten om dit beroep in de  
46 eerste plaats te gaan uitoefenen." Zonder dergelijke maatregelen zou de instroom van  
47 grote aantallen buitenlandse werknemers de lonen van de lokale werknemers  
48 ondermijnen, voegde Susanna Berger eraan toe. Een migratieonderzoeker van de  
49 Universiteit Graz trekt dit echter in twijfel: "Loondumping wordt vaak genoemd als een  
50 argument tegen arbeidsimmigratie. Studies tonen echter aan dat immigratie geen of  
51 slechts zeer beperkte gevolgen heeft voor de gemiddelde lonen van autochtonen.  
52 Ondertussen heeft Gerhard Fuchs, regionaal politicus van de rechtse partij



53 Identitätspartei Österreich (IPÖ), de plannen voor versoepeling van de  
54 arbeidsimmigratieprocedures via Twitter fel veroordeeld: "Bij elke gelegenheid zet de  
55 regering de deur open voor meer immigranten. De regio kan zich geen 'multiculturalisme'  
56 meer veroorloven." In een vervolg tweet, zei hij: "investeer in lokale werknemers, vervang  
57 ze niet door buitenlanders".  
58

59 Terug in Schladming hield burgemeester Novak gisteren een gemeentevergadering waar  
60 hij met soortgelijke zorgen van de plaatselijke bewoners werd geconfronteerd. Met  
61 Schladming's vergrijzende bevolking die al lang aan het afnemen is, zei Novak: "We  
62 moeten nieuwe werknemers uit de fabriek verwelkomen die zich hier vestigen. Dit brengt  
63 nieuwe spirit en kansen in onze gemeenschap." Tegelijkertijd erkende hij de bezorgdheid  
64 van sommige lokale bewoners: "We zijn een kleine stad, en verandering heeft tijd nodig.  
65 Migratie is immers niets nieuws voor de streek: in de voorbije decennia heeft onze regio  
66 heel wat buitenlandse werknemers ontvangen, van wie velen zich met hun gezin in de  
67 streek hebben gevestigd." Werknemers toestaan om hun gezin mee te nemen, staat  
68 centraal om de integratie te vergemakkelijken, zegt Novak: "We willen dat de  
69 nieuwkomers inwoners zijn, niet alleen werknemers. In plaats van heen en weer te gaan  
70 om hun familie te bezoeken, zal het toelaten van hun familie hen aanmoedigen om hier te  
71 wonen, zich hier te vestigen, deel te nemen aan lokale activiteiten. Hun kinderen zullen  
72 scholen en pleinen vullen met nieuw leven."  
73

74 Toch is de wens van de burgemeester om migrerende werknemers toe te staan hun  
75 gezinnen mee te nemen niet overal even goed ontvangen. De IPÖ pleit al lang tegen het  
76 ongebreideld toestaan van gezinshereniging voor immigranten, met als argument dat dit  
77 een hoge druk legt op de sociale voorzieningen en de staatsuitgaven:  
78 "Migrantengezinnen kosten de belastingbetaler miljoenen. Onderwijs en gezondheidszorg  
79 voor hun kinderen, sociale en werkloosheidsuitkeringen omdat de partner vaak niet  
80 werkt. En als ze wel werken, pikken ze de banen van onze mensen in. Genoeg is  
81 genoeg!", verklaarde Gerhard Fuchs van de IPÖ gisteren in een korte verklaring aan  
82 verslaggevers. Geconfronteerd met deze uitlatingen heeft vakbondsafgevaardigde  
83 Susanna Berger Fuchs fel van repliek gediend: "Het recht op een gezinsleven is een  
84 mensenrecht. Wij willen de IPÖ herinneren aan hun overigens sterke inzet voor het  
85 gezinsleven. Buitenlandse werknemers dragen met hun harde werk bij aan dit land, en zij  
86 verdienen het dat hun rechten worden beschermd en hun stem wordt gehoord, net als  
87 iedereen in Oostenrijk. Bovendien zullen de langetermijninvesteringen in onderwijs en  
88 gezondheid van kinderen zich terugbetalen om de sterke en gekwalificeerde  
89 beroepsbevolking van morgen op te bouwen".  
90

91 Toch blijft het onderwerp gezinshereniging controversieel. De Oostenrijkse minister van  
92 Arbeid, Federica Russo, heeft aangekondigd dat de regering werkt aan een nieuw  
93 wetsvoorstel. Ze zei: "Hoewel we de voordelen van gezinshereniging voor werknemers  
94 en hun integratie erkennen, moet dit op een gecontroleerde manier gebeuren. We willen  
95 ervoor zorgen dat degenen die hier komen Duits spreken en goede  
96 integratievooruitzichten hebben." Ingewijden bevestigen dat de huidige discussies rond  
97 het wetsvoorstel zich toespitsen op de vraag hoe lang werknemers nodig zullen zijn op  
98 hun werk, en hoe hun terugkeer kan worden aangemoedigd, mochten zij slechts een  
99 beperkte tijd in Oostenrijk werken. Dit moet volgens hen ook met de werkgevers worden  
100 besproken. Op verzoek van Daily News heeft CEO Kothari van ELEKTRA MOTORS zijn  
101 steun betuigd aan de uitbreiding van het recht van hun werknemers om zich met hun  
102 gezin te laten vergezellen. "Dit komt immers het geluk van onze werkrachten ten goede.  
103 En het stimuleert hen om zich in de regio te vestigen - zodat we kunnen plannen met hun  
104 beschikbaarheid op langere termijn en kunnen investeren in passende opleidingen."  
105

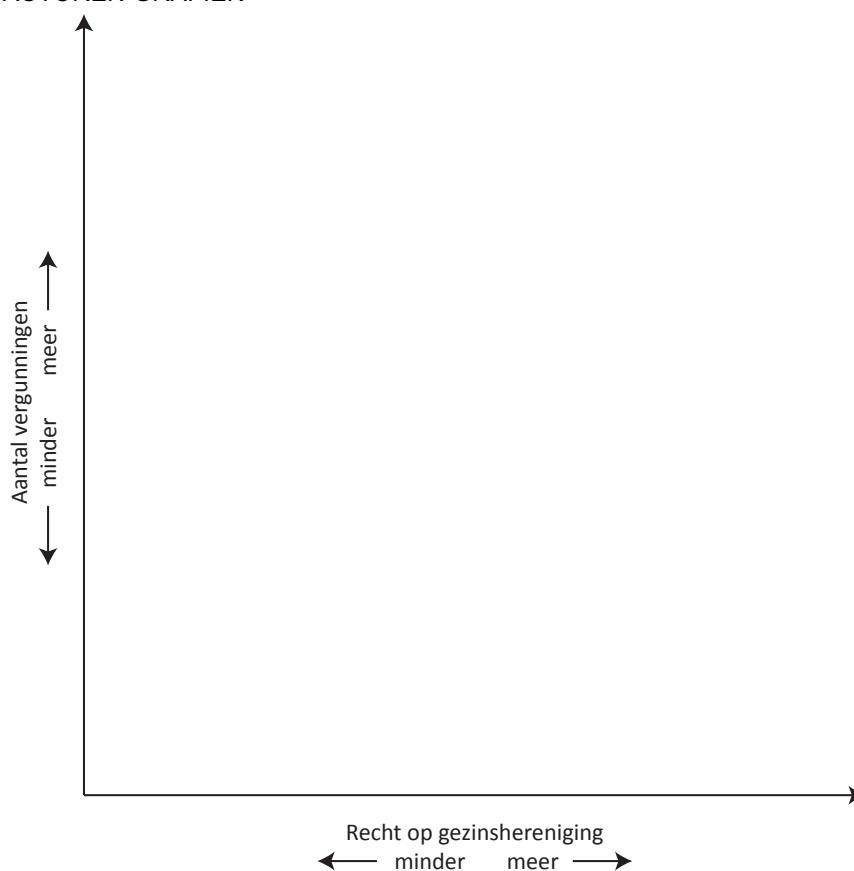
106 Hoe veelbelovend het ook is: of de nieuwe fabriekshal op tijd de nodige werknemers kan  
107 aanwerven om de productiedoelstellingen te halen en de hooggespannen verwachtingen  
108 voor het stimuleren van de economische groei in de regio waar te maken, lijkt aan een  
109 zijden draadje te hangen. Gisterenavond laat kondigde de regering verdere besprekingen  
110 met alle partijen aan in een poging een compromis te vinden. Dit zal, naar het zich laat  
111 aanzien, geen gemakkelijke opgave zijn.

## De argumenten en het standpunt van jouw personage

Jouw personage: \_\_\_\_\_

Argumenten over het aantal buitenlandse werknemers dat mag immigreren	Argumenten over het recht van buitenlandse werknemers om hun gezinsleden mee te nemen

### ACTOREN GRAFIEK



## ↘ Aanvullende bronnen

### Referenties

- Abou-Chadi, T. (2016). Political and institutional determinants of immigration policies. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 42(13), 2087-2110.
- Bonjour, S. (2011). The Power and Morals of Policy Makers: Reassessing the Control Gap Debate. *International Migration Review*, 45(1), 89-122.
- Czaika, M., & de Haas, H. (2013). The Effectiveness of Immigration Policies. *Population and Development Review*, 39(3), 487-508.
- De Haas, H., Czaika, M., Flahaux, M.-L., Mahendra, E., Natter, K., Vezzoli, S., & Villares-Varela, M. (2019). International Migration: Trends, Determinants, and Policy Effects. *Population and Development Review*, (online first).
- de Haas, H., Natter, K., & Vezzoli, S. (2018). Growing Restrictiveness or Changing Selection? The Nature and Evolution of Migration Policies. *International Migration Review*, 52(2), 314-367.
- Ellermann, A. (2020). Discrimination in migration and citizenship. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 46(12), 2463-2479. doi:10.1080/1369183X.2018.1561053
- EUROSTAT. (2021). *First permits by reason, length of validity and citizenship, 2010-2019*. Retrieved from: [https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/migr\\_resfirst/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/migr_resfirst/default/table?lang=en)
- Facchini, G., Mayda, A. M., & Mishra, P. (2011). Do interest groups affect US immigration policy? *Journal of International Economics*, 85, 114-128.
- Guiraudon, V., & Lahav, G. (2000). A Reappraisal of the State Sovereignty Debate: The Case of Migration Control. *Comparative Political Studies*, 33(2), 163-195.
- Hammar, T. (Ed.) (1985). *European Immigration Policy: A Comparative Study*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Helbling, M., & Kalkum, D. (2018). Migration policy trends in OECD countries. *Journal of European Public Policy*, 25(12), 1779-1797.
- Joppke, C. (1998). Immigration challenges the nation-state. In C. Joppke (Ed.), *Challenge to the nation-state. Immigration in Western Europe and the United States* (pp. 5-46). Oxford: Oxford University Press.
- Massey, D. S., Durand, J., & Pren, K. A. (2016). Why Border Enforcement Backfired. *American Journal of Sociology*, 121(5), 1557-1600.
- Odman, P. (2011). Political Parties and 'the Immigration Issue': Issue Ownership in Swedish Parliamentary Elections 1991–2010. *West European Politics*, 34(5), 1070-1091.
- Perlmutter, T. (1996). Bringing Parties Back In: Comments on 'Modes of Immigration Politics in Liberal Democratic Societies'. *International Migration Review*, 30(1), 375-388.
- Ruhs, M. (2011). Openness, Skills and Rights: An empirical analysis of labour immigration programmes in 46 high- and middle-income countries *COMPAS Working Paper Series*.
- Schain, M. A. (2018). Shifting Tides: Radical-Right Populism and Immigration Policy in Europe and the United States.
- Schultz, C. (2020). Ambiguous goals, uneven implementation – how immigration offices shape internal immigration control in Germany. *Comparative Migration Studies*, 8(10).

### Data

- Verzameling van actuele gegevens over arbeidsmigratie (Engels): <https://www.migrationdataportal.org/themes/labour-migration>
- Migratieprofielen van geselecteerde landen en regio's van de Duitse Bundeszentrale für politische Bildung (bpb) (Duits, Engels): <https://www.bpb.de/gesellschaft/migration/laenderprofile/english-version-country-profiles/>
- Migratieprofielen per land van het U.S. Migration Policy Institute (MPI) (Engels): <https://www.migrationpolicy.org/programs/migration-information-source/country-resources>

- Landennota's van de OESO: Internationale Migratie Vooruitzichten (Engels): [https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2021\\_29f23e9d-en](https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-migration-outlook-2021_29f23e9d-en)
- Wetenschappelijk overzicht van beschikbare indicatoren inzake migratiebeleid (Engels): <https://migrationresearch.com/migration-policy-indicators>
- Intuïtief platform om te “spelen” met en onderzoek te doen naar de Migrant Integration Policy Index (MIPEX) van 56 landen (Engels): <https://mipex.eu/play/>
- Overzicht van wijzigingen in het migratiebeleid in 45 landen in de periode 1945-2014 (Engels): <https://www.migrationinstitute.org/data/demig-data/demig-policy-1>

## ↘ Links en extra materiaal

### *In het Engels*

#### DOCUMENTAIRES EN FILMS

##### **Complicit** door Heather White & Lynn Zhang

Deze documentaire uit 2018 gaat over interne arbeidsmigranten in China. Het volgt de reis van de Chinese fabrieksmigrant-arbeider en activist Yi Yeting, die zijn strijd tegen de wereldwijde elektronische industrie van zijn ziekenhuisbed naar het internationale podium brengt

<https://www.complicitfilm.org/>

##### **Immigration Nation**

Deze Netflix-documentaire uit 2020 biedt in zes delen een genuanceerde kijk op de voortdurende worstelingen van migranten in het Amerikaanse immigratiesysteem

<https://www.netflix.com/nl-en/title/80994107>

##### **Migrant Dreams** door Min Sook Lee

Een documentaire uit 2016 die het verhaal vertelt van migrerende landarbeiders die strijden tegen Canada's Temporary Foreign Worker Program dat buitenlandse werknemers behandelt als moderne contractarbeiders. Een verhaal van migrerende landarbeiders die zich durven te verzetten tegen de systematische onderdrukking en uitbuiting door hun tussenpersonen, werkgevers en de Canadese overheid in de kleine stad Ontario

<http://www.migrantdreams.ca/synopsis>

##### **The Long Ride** door Valerie Lapin Ganley

Deze documentaire uit 2018 beschrijft de historische Immigrant Workers Freedom Ride uit 2003, die de aanzet gaf tot de nieuwe burgerrechtenbeweging voor arbeidsmigranten in de Verenigde Staten. De film vertelt over hun reis en de voortdurende strijd voor immigrantenrechten tot op de dag van vandaag

<https://share productions/the-long-ride>

##### **Tomatoes and greed – the exodus of Ghana's farmers** door Deutsche Welle (DW)

Deze documentaire zoomt in op de tomatenindustrie in Ghana en de arbeidsmigratie van Ghana naar Italië om de verbanden te onderzoeken tussen migratie en kwesties als globalisering, handel en arbeidsmarktregulering

<https://www.youtube.com/watch?v=rIPZ0Bev99s>

**Filmmateriaal:** Een compilatie van bekroonde documentaires over arbeidsmigratie wereldwijd

<https://laborfilms.com/category/occupationtype-of-work/migrant-workers/>

#### DOCUMENTAIRESERIE EN EDUCATIEVE TOOLKIT

##### **Waking Dream** door Theo Rigby

De Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA) werd in 2012 in de Verenigde Staten ingesteld om duizenden jongeren zonder papieren tijdelijk toestemming te geven om in de VS te blijven. DACA werd in september 2017 ingetrokken, een

beleidsontwikkeling waarvan de impact op het persoonlijke leven van zes jongeren zonder papieren wordt onderzocht in deze documentaireserie uit 2018

<http://inationmedia.com/waking-dream/>

Er is een begeleidende gids om de documentaireserie in de klas te bestuderen, hier gratis toegankelijk:

<http://inationmedia.com/wp-content/uploads/2018/12/waking-dream-lessons-FINAL-121918.pdf>

## EDUCATIEVEN SPELLEN

**Bestemming Europe**, European Migration Network

Dit spel nodigt jongeren uit om zich bewust te worden van en kritisch na te denken over hoe beleidsbeslissingen over migratie en integratie het leven van verschillende categorieën migranten en van de gastsamenleving kunnen beïnvloeden. Het kan gespeeld worden door 4-6 spelers van 16+. Ca. 90 min, Engels, andere talen binnenkort beschikbaar

<https://destinationeurope.uni.lu/>

**Ongelijke reizen**, the Open University UK

In dit spel kun je de reis verkennen die een asielzoeker, een economische migrant en een investeerder naar het Verenigd Koninkrijk kunnen maken.

[http://www2.open.ac.uk/openlearn/uneven\\_journeys/](http://www2.open.ac.uk/openlearn/uneven_journeys/)

Een uitleg van het spel vindt je hier:

<https://www.open.edu/openlearn/society-politics-law/sociology/explore-the-range-migrant-experiences-play-uneven-journeys>

## *In andere talen*

## EDUCATIEVEN SPELLEN

**Minosia Labyrinth** (Taal: Engels, Duits, Italiaans, Nederlands, Roemeens)

Dit rollenspel en simulatiespel heeft tot doel het publiek bewust te maken van de complexiteit van het migratieproces en de moeilijkheden waarmee migranten en vluchtelingen in Europa worden geconfronteerd. In het spel bewegen de spelers zich in een soort labyrint van instellingen en interacties met andere spelers. Zo stuiten ze op verschillende barrières, zoals wet- en regelgeving, vastgelopen bureaucratie, taalbarrières, racisme en discriminatie, (de)privileges en vooroordelen. Door “in de voetsporen te treden” van een migrant, vluchteling - of bijvoorbeeld een advocaat, journalist of immigratieambtenaar - wordt de realiteit van migranten en vluchtelingen tastbaarder. Ca. 1 dag

<https://www.minosia.eu>



Met muziek lesgeven over migratie

## Playlist

Lesgeven over migratiebeleid door middel van muziek is een geweldige methode om je leerlingen op een creatieve manier te betrekken. Migratiebeleid heeft levensechte gevolgen voor de migratiereizen en ervaringen van mensen. Muziek kan dit in verschillende vormen weergeven. De liedjes en verhalen van de artiesten gaan over het migratiebeleid en hoe het beleid het leven van individuele mensen beïnvloedt. Je kan deze liedjes gebruiken als ‘energisers’, tijdens de pauzes ook om meer interesse aan te wakkeren bij je leerlingen in de onderwerpen die behandeld zijn.

## K'NAAN - 15 MINUTES AWAY (ENGELS)

K'naan werd geboren als Keinan Abdi Warsame in 1978 in Somalië. K'naan is een Somalische Canadese dichter, rapper en zanger. Zijn lied "15 minutes away" gaat over ervaringen met geldtransfers. "Remittances" zijn geldtransfers door migrerende werknemers, leden van een diasporagemeenschap en/of een burger met familie die in het buitenland woont. Het lied wijst op de onrechtvaardigheid die schuilt in de hoge transactiekosten die organisaties die geld overmaken als Western Union of Money gram in rekening brengen: "Yea it's kinda whack when they charge you like 10 percent on the dollar". Het migratie- en diasporabeleid is er niet in geslaagd om de transactiekosten te verlagen, hoewel de VN-doelstelling 10 voor duurzame ontwikkeling een verlaging tot minder dan 3 procent tegen 2030 beoogt.

- <https://youtu.be/fX3CdNI-7GE>

## SONGS OF GASTARBEITER CD VERHAAL (DUITS/TURKS)

In de jaren zestig hadden verschillende Europese landen een tekort aan arbeidskrachten en werven zij grote aantallen gastarbeiders aan om de economische groei na de Tweede Wereldoorlog te bevorderen. De Duitse regering sloot migratieverdragen, zogenaamde gastarbeidersverdragen, met Spanje, Griekenland, Turkije, Italië, Portugal en voormalig Joegoslavië. Nederland volgde door verdragen te sluiten met Marokko en Turkije en Frankrijk voornamelijk met Algerije en Portugal. Het oorspronkelijke plan van veel arbeidsmigranten was om een paar jaar te verhuizen en te werken, geld te sparen en terug te keren, maar verschillende dynamieken leidden tot vestiging op lange termijn. Schrijver Imran Ayata uit Berlijn en kunstenaar Bülent Kullukcu uit München zijn zonen van "gastarbeiders". Ze kamden de muziekcollecties van hun ouders, vrienden en nog veel meer uit en verzamelden liedjes van de eerste immigrantengeneraties. Deze compilatie, gemaakt in 'Almanya', vertelt de verhalen uit hun eerste hand, maar zoals Cem Karaca zingt: "Es wurden Arbeiter gerufen, aber es kamen Menschen an" ("Arbeiders werden geroepen, maar mensen kwamen").

- <https://youtu.be/31OnkzIdx5o>

## ITALIAANSE EMIGRATIE - VAN ARIANA GRANDE TOT YVES MONTAND (ENGELS/FRANS/SPAANS)

Italië is een van de Europese centra van massale emigratie geweest. Veel Italianen emigreerden naar Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Australië en Europese bestemmingen, voornamelijk Frankrijk, Duitsland en Zwitserland. Zo trokken tussen 1880-1930 miljoenen Italiaanse immigranten naar Argentinië, waar het migratiebeleid van de overheid de immigratie uit Europa bevorderde. Vandaag de dag hebben ongeveer 20 miljoen Argentijnen in zekere mate Italiaanse voorouders. Terwijl meer dan 4 miljoen Italianen tussen 1880 en 1924 naar de VS emigreerden, maakte een verandering in het migratiebeleid een einde aan deze trend. Het racistische migratiebeleid Immigration Act van 1924 verhinderde de meeste Italianen om het land binnen te komen en met dat beleid daalde de immigratie uit Italië met 90 procent. De Amerikaanse zangeres en songwriter Ariana Grande en de Argentijnse artiest Luca Bocci staan stil bij deze geschiedenis, aangezien hun Italiaanse voorouders meerdere generaties geleden emigreerden. Een ander voorbeeld waarin intra-Europese Italiaanse migratie aan de orde komt, is het verhaal van de Frans-Italiaanse zanger Yves Montand, die als Ivo Livi in Toscane (Italië) werd geboren. Hij en zijn familie emigreerden in 1923 naar Frankrijk, op de vlucht voor het fascisme, waar hij het Franse staatsburgerschap verwierf. Het beleid over staatsburgerschap maakt deel uit van de vele vormen van migratiebeleid waarmee migranten worden geconfronteerd. Yves Montand's opname van 'Sous le Ciel de Paris' werd in veel landen een beroemd symbool voor Parijs.

- Ariana Grande – Positions (Engels): <https://youtu.be/tcYodQoapMg>
- Luca Bocci – Bahia (Spaans): <https://www.youtube.com/watch?v=a6SlSbwGTxM>
- Yves Montand – Sous le Ciel de Paris (Frans): <https://youtu.be/ceFxmQhRAg>

## TOEGANG GEWEIGERD. OPEN DE GRENZEN! (ENGELS, FRANS)

De wereld is niet geboren met grenzen, maar regeringen hebben ze in de loop van de geschiedenis welbewust in het leven geroepen en gewijzigd om specifieke politieke doelen te bereiken. Als gevolg daarvan leven we in een wereld waarin niet iedereen zich met hetzelfde gemak, dezelfde snelheid of dezelfde vrijheid kan verplaatsen. Veel liedjes gaan over ongelijkheid in verband met het overschrijden van grenzen. De Britse band Asian Dub Foundation vraagt zich bijvoorbeeld af: Waarom wordt de toegang ontzegd? Een ander voorbeeld is het lied “Ouvrez les frontières” (Open de grenzen) van Tiken Jah Fakoly. Tiken Jah Fakoly, geboren in Odienné, Ivoorkust migreerde om in ballingschap te leven in Bamako, Mali. Met zijn muziek strijdt hij voor dekolonisatie en mobiliteitsrechtvaardigheid.

- Asian Dub Foundation – Access Denied (Engels): <https://youtu.be/w68gaByXntI>
- Tiken Jah Fakoly – Ouvrez les frontières (Frans): <https://youtu.be/ui4eKnA2RIM>